

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ

АНАЛИЗА ДУГА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Септембар 2011.

Београд, новембар 2011.

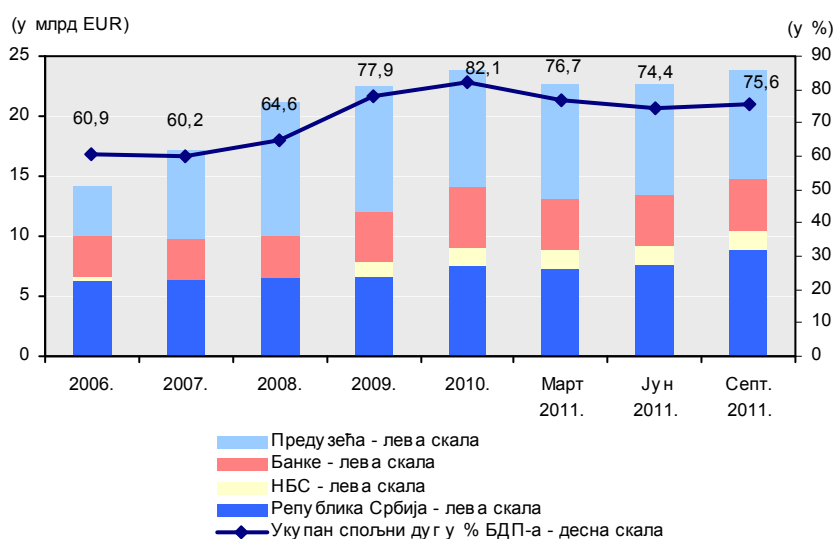
Анализа дуга Републике Србије

А. Спољни дуг Републике Србије

На крају септембра 2011. године укупан спољни дуг Републике Србије износио је 23,9 милијарди евра, што је за 1,1 милијарду евра, или 5,0%, више него на крају јуна 2011. Спољни дуг јавног сектора повећан је за 1,3 милијарде евра, или 14,2%, док је дуг приватног сектора смањен за 169,7 милиона евра, или 1,2%.

Графикон 1.

Спољни дуг Републике Србије према сектору дужника у односу на БДП

Извор: Народна банка Србије.

По основу курсних разлика, а пре свега депрецијације евра у односу на долар и специјална права вучења у трећем тромесечју, спољни дуг је повећан за 296,3 милиона евра. Евро има највеће учешће у валутној структури спољног дуга – 73,6%, док учешће долара износи 13,3%, специјалних права вучења 8,5%, швајцарског франка 3,9%, а преосталих 0,7% дуга односи се на остале валуте.

Структура укупног спољног дуга по рочности према оригиналном доспећу је побољшана – смањено је учешће краткорочног дуга са 4,3% на крају јуна на 3,6% на крају септембра ове године, као резултат смањења краткорочног дуга банака.

Учешће спољног дуга у процењеном БДП-у на крају трећег тромесечја износило је 75,6%, што је испод нивоа високе задужености од 80% према критеријумима Светске банке за анализу одрживости спољне задужености. Овај индикатор екстерне солвентности је у односу на крај претходног тромесечја повећан за 1,2 процентна поена због пораста спољног дуга јавног сектора. Учешће спољног дуга приватног сектора у процењеном БДП-у износило је на крају септембра 42,5%.

Однос спољног дуга на крају трећег тромесечја и 12-месечног извоза робе и услуга увећаног за иностране дознаке¹ повећан је за 4,7 процентних поена и износи 164,9%, што је у границама одрживости према критеријумима Светске банке (до 220%).

Табела 1.

Индикатори екстерне позиције Србије

Индикатори екстерне ликвидности (у %)	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	I 2011.	II 2011.	III 2011.
Девизне резерве/увоз робе и услуга (у мес.)	9,0	7,2	5,2	9,4	8,1	7,7	7,5	8,4
Девизне резерве/краткорочни дуг	941,7	917,5	380,8	528,8	546,4	889,1	1.031,6	1.323,9
Девизне резерве/БДП	38,7	33,8	25,0	36,7	34,5	33,6	32,6	36,0
Отплата дуга/БДП	7,0	10,1	10,6	11,5	11,8	14,4	11,1	12,1
Отплата дуга/извоз робе и услуга	23,5	33,2	34,0	39,1	34,0	39,7	31,1	34,3
Отплата дуга/извоз робе и услуга и дознаке	17,2	25,4	27,6	28,3	26,1	30,9	23,9	26,4
Индикатори екстерне солвентности (у %)								
Спољни дуг/БДП	60,9	60,2	64,6	77,9	82,1	76,7	74,4	75,6
Краткорочни дуг/БДП	4,1	3,7	6,6	6,9	6,3	3,8	3,2	2,7
Спољни дуг/извоз робе и услуга	204,1	197,3	207,6	265,3	236,2	213,0	206,1	210,4
Спољни дуг/извоз робе и услуга и дознаке	149,1	151,1	168,7	191,8	181,2	165,0	160,2	164,9

Извор: Народна банка Србије.

Методолошка објашњења:

- Девизне резерве/увоз робе и услуга (у мес.) - однос девизних резерви на крају посматраног периода и просечног месечног увоза робе и услуга током тог периода.
- Девизне резерве/краткорочни спољни дуг - однос стања девизних резерви и стања краткорочног спољног дуга крајем посматраног периода.
- Девизне резерве/БДП - однос стања девизних резерви на крају посматраног периода и БДП-а у последња четири тромесечја.
- Отплата спољног дуга/БДП - однос отплате спољног дуга и БДП-а током посматраног периода.
- Отплата спољног дуга/извоз робе и услуга - однос отплате спољног дуга и извоза робе и услуга током посматраног периода.
- Отплата спољног дуга/извоз робе и услуга и дознаке - однос отплате спољног дуга и извоза робе и услуга и дознака током посматраног периода.
- Спољни дуг/БДП - однос стања спољног дуга на крају посматраног периода и БДП-а у последња четири тромесечја.
- Спољни дуг/извоз робе и услуга - однос стања спољног дуга на крају посматраног периода и вредности извоза робе и услуга у последњих 12 месеци.
- Краткорочни спољни дуг/БДП - однос стања краткорочног спољног дуга на крају посматраног периода и БДП-а у последња четири тромесечја.
- Спољни дуг/извоз робе и услуга - однос стања спољног дуга на крају посматраног периода и вредности извоза робе и услуга у последњих 12 месеци.
- Спољни дуг/извоз робе и услуга и дознаке - однос стања спољног дуга на крају посматраног периода и вредности извоза робе и услуга и дознака у последњих 12 месеци.

Однос укупних отплата по спољном дугу и процењеног БДП-а у трећем тромесечју износи 12,1%, од чега се 9,9% односи на отплату главнице, а 2,2% на отплату камате.

Истовремено, однос укупних отплата по спољном дугу и извоза робе и услуга износи 34,3%. Ако се извозу додају дознаке¹, учешће отплата износи 26,4% и у границама је одрживости (25–30%).

1. Спољни дуг јавног сектора² на крају септембра износио је 10,4 милијарде евра, а његово учешће у укупном спољном дугу 43,7%. Повећање спољног дуга јавног сектора у односу на крај јуна 2011. године највећим делом је резултат задужења Републике Србије по основу емитовања

¹ Према методологији Светске банке, која је приказана у публикацији *World Development Indicators*, у оквиру индикатора екстерне ликвидности и солвентности, отплата дуга може се посматрати у односу на извоз робе и услуга у који је укључен прилив по основу иностраних дознака, с обзиром на то да је реч о стабилном и значајном приливу.

² Спољним дугом Републике Србије обухваћене су и обавезе по јавном дугу према методологији Међународног монетарног фонда, у којима су, поред репрограмираних старих дугова и нових задужења државе, приказане и обавезе Народне банке Србије, нерегулисане обавезе Републике Србије укључујући клириншки дуг, као и део дуга локалне самоуправе и државних агенција без гаранције државе.

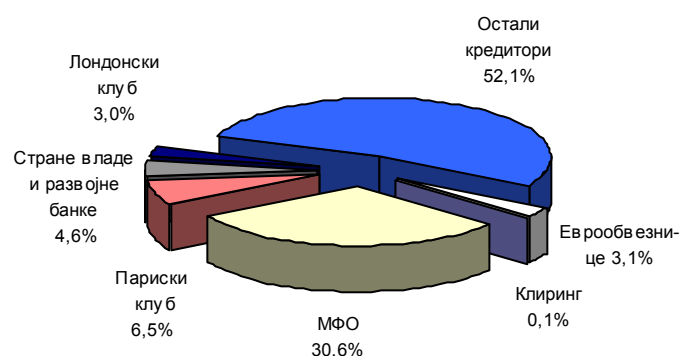
еврообвезница на светском финансијском тржишту у износу од 1,0 милијарди америчких долара (738,1 милион евра).

Спољни дуг државе износио је 7,9 милијарди евра, дуг Народне банке Србије 1,7 милијарди евра, а државно гарантовани спољни дуг 855,2 милиона евра. Нето задужење јавног сектора износило је 1,0 милијарди евра – коришћено је 1,1 милијарда евра, а отплаћено по основу главнице 81,6 милиона евра.

Током трећег тромесечја закључена су, и у Народној скупштини ратификована, три нова кредитна споразума, у укупној вредности од 115,7 милиона евра (80,0 милиона евра код Европске банке за обнову и развој за ЕПС – пројекат за набавку багер-транспортер-одлагач система за снабдевање енергијом у Рударском басену Колубара, 32,0 милиона евра код Банке за развој Савета Европе за пројекат изградње социјалних станова у Републици Србији и 5,0 милиона долара код Међународне банке за обнову и развој за пројекат осигурања ризика у случају елементарних непогода за југоисточну Европу и Кавказ). По наведеним кредитним споразумима до краја трећег тромесечја 2011. године није било коришћења средстава.

На крају септембра 2011. године, Одбор извршних директора Међународног монетарног фонда одобрио је Републици Србији стендбај аранжман из предострожности у трајању од 18 месеци, у износу од 935,4 милиона специјалних права вучења (око 1,1 милијарда евра).

Графикон 2.
Структура спољног дуга Републике Србије по кредиторима
(на дан 30. септембар 2011)

Извор: Народна банка Србије.

2. Спољни дуг приватног сектора на крају септембра 2011. износио је 13,5 милијарди евра, од чега је 4,4 милијарде евра дуг банака, а 9,1 милијарда евра дуг предузећа. Укупан дуг банака повећан је за 28,0 милиона евра, или 0,7%, што је резултат повећања дугорочног дуга за 138,0 милиона евра и смањења краткорочног дуга за 110,0 милиона евра. Дуг предузећа смањен је за 197,7 милиона евра, или 2,1%. Учешће спољног дуга приватног сектора у укупном спољном дугу износило је 56,3%.

Приватни сектор се по дугорочном дугу током трећег тромесечја укупно нето задужио за 100,6 милиона евра (коришћено је 756,1 милион евра, а отплаћено по основу главнице 655,5 милиона евра). Највеће задужење забележено је код банкарског сектора (126,6 милиона евра), прерађивачке индустрије (117,9 милиона евра), рударства (108,6 милиона евра), сектора саобраћаја и складиштења (13,1 милион евра) и код осталих сектора (27,6 милиона евра). По основу дугорочних кредита, раздужења су забележена у трговини на велико и мало (79,4 милиона евра), у сектору

стручне, научне, иновационе и техничке делатности (75,7 милиона евра), финансијском лизингу (58,5 милиона евра), грађевинарству (58,5 милиона евра), сектору услуга смештаја и исхране (11,6 милиона евра) и сектору административних и помоћних услужних делатности (9,5 милиона евра).

У оквиру приватног сектора, током трећег тромесечја је закључено нових дугорочних кредита у износу од 702,8 милиона евра, и то 265,0 милиона евра у банкарском сектору, а 437,8 милиона евра у сектору предузећа.

2.1. Услови задуживања банкарског сектора промењени су у односу на претходно тромесечје. Просечна пондерисана каматна стопа за кредите банкарског сектора закључене у трећем тромесечју износила је 4,0% и повећана је за 0,4 процентна поена у односу на претходно. Учешће кредита с варијабилном каматном стопом износило је 85,7%, што је за 8,1 процентни поен мање у односу на друго тромесечје. Просечна рочност кредита закључених у посматраном периоду износи пет година и осам месеци, или пет месеци краће од просечне рочности кредита закључених у претходном тромесечју.

2.2. Када је реч о условима задуживања сектора предузећа за кредите, просечна пондерисана каматна стопа износила је 4,8%, што је за 1,1 процентни поен више у односу на претходно тромесечје. Кредити с варијабилном каматном стопом износили су 80,3% укупно закључених кредита у трећем тромесечју, или за 13,4 процентна поена мање него у другом тромесечју. Просечна рочност кредита износи четири године и осам месеци и смањена је за три године и један месец у односу на претходно тромесечје. Од укупно коришћених дугорочних кредита сектора предузећа, 33,1% су одобриле стране банке и финансијске институције повезане с домаћим банкама, 29,1% страна предузећа повезана с њима, док се на остале кредиторе односи 36,8%. Отплате по кредитима су и даље веће од новог задуживања, тј. тенденција раздуживања сектора предузећа је настављена.

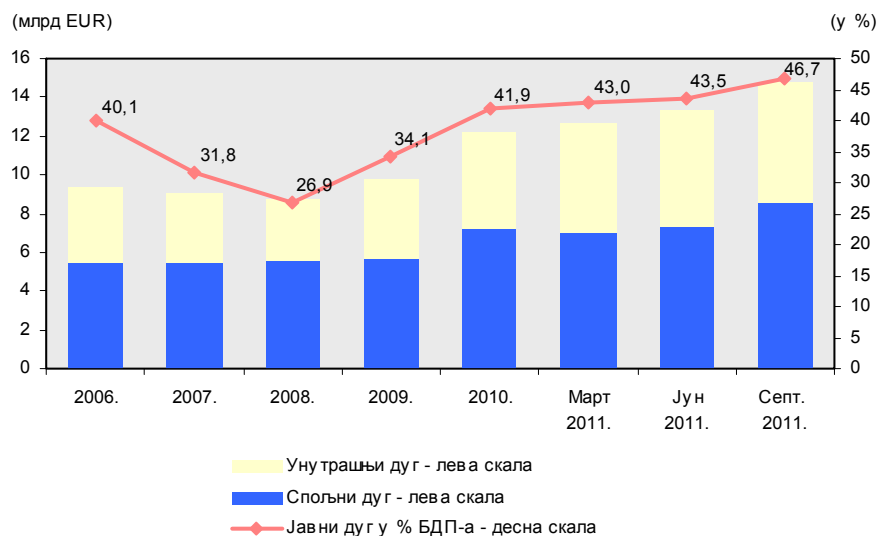
Б. Јавни дуг Републике Србије

На крају септембра 2011. године јавни дуг Републике Србије је износио 14,7 милијарди евра³, што је за 1,5 милијарди евра више у односу на крај јуна 2011. Током првих девет месеци ове године јавни дуг је повећан за 2,6 милијарди евра, или за 4,8 процентних поена БДП-а. Јавни спољни и јавни унутрашњи дуг повећани су у истој мери – за по 1,3 милијарде евра. Повећање стања јавног дуга резултирало је растом његовог учешћа у процењеном БДП-у на 46,7%. Према методологији Министарства финансија, коју оно користи за оцену испуњености услова прописаних Законом о буџетском систему, учешће јавног дуга у БДП-у је ниже и износи 44,5%.⁴ У случају прекорачења лимита за јавни дуг (45% БДП-а) Закон налаже обавезу Влади да Народној скупштини поднесе план враћања дуга у дозвољене оквире.

³ Јавни дуг Републике Србије исказан је према методологији Министарства финансија. По овој методологији, спољни јавни дуг не обухвата обавезе Народне банке Србије, нерегулисане обавезе Републике Србије укључујући клириншки дуг, као ни део дуга локалне самоуправе и државних агенција без гаранције државе.

⁴ Разлика настаје услед тога што Министарство финансија израчунава учешће јавног дуга у БДП-у у свим месецима године користећи процењену номиналну вредност БДП-а за ту годину. Народна банка Србије за израчунавање учешћа јавног дуга у БДП-у користи збир процењене номиналне вредности БДП-а у четири последња тромесечја, у циљу адекватног праћења, а у складу с међународном праксом.

Графикон 3.
Јавни дуг Републике Србије

Извор: Министарство финансија РС и Народна банка Србије.

За разлику од претходна три тромесечја, када се јавни дуг повећао пре свега по основу задуживања државе на домаћем финансијском тржишту, у трећем тромесечју се повећао првенствено по основу задуживања на светском финансијском тржишту, и то јавни спољни дуг за 1,2 милијарде евра, а јавни унутрашњи дуг за 222,7 милиона евра (од чега се 210,0 милиона евра односи на индиректне унутрашње обавезе по основу гаранције за кредит ЈП Србијагас). Повећање јавног спољног дуга највећим делом је последица задужења Републике Србије по основу продаје еврообвезница на светском финансијском тржишту у износу од 1,0 милијарди америчких долара (738,1 милион евра).⁵ Такође, повећане су директне спољне обавезе државе за 200,0 милиона евра по основу макроекономске помоћи Европске уније, као и индиректне спољне обавезе за 120,0 милиона евра по основу гаранције дате за кредит Европске инвестиционе банке компанији Фијат компакт аутомобили Србија.

Задуживање државе у доларима у трећем тромесечју утицало је на измену валутне структуре јавног дуга у правцу повећања дела дуга у доларима, са 12,2% на 17,0%. Део јавног дуга у динарима смањен је с јунских 18,5% на септембарских 17,7%. Највећи део јавног дуга је и даље у еврима (56,9%), док се на друге валуте и специјална права вучења односи 8,8%.

Табела 2.

Стање јавног дуга Републике Србије
(у млрд EUR)

	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	I 2011.	II 2011.	III 2011.
1. Унутрашњи дуг	3,8	3,5	3,2	4,2	4,9	5,6	6,0	6,2
2. Спољни дуг	5,5	5,5	5,6	5,7	7,3	7,1	7,3	8,6
УКУПНО (1+2)*	9,4	9,0	8,8	9,8	12,2	12,7	13,3	14,7

Извор: Министарство финансија РС.

* Евантуалне разлике у збиру настају услед заокруживања на једну децималу.

⁵ Крајем септембра, држава је први пут продала обвезнице на светском финансијском тржишту. Вредност емисије је износила 1,0 милијарди долара с купонском стопом од 7,25% и полугодишњом исплатом купона. Остварена је максимална реализација емисије по каматној стопи од 7,50% на годишњем нивоу. Поред те обвезнице, на светском финансијском тржишту је и обвезница емитована 2005. године по основу замене дуга Републике Србије према Лондонском клубу поверилаца.

Каматна структура дуга се није знатније променила. Удео јавног дуга уговореног по фиксним каматним стопама на крају септембра износио је 70,0% (у односу на јунских 69,6%), а преосталих 30,0% уговорено је по варијабилним каматним стопама. Већи део дуга уговореног по варијабилним каматним стопама и даље је везан за каматне стопе EURIBOR и LIBOR на евро (73,8%), затим следе остале варијабилне каматне стопе (12,7%), LIBOR на амерички долар (11,3%) и швајцарски франак (2,3%).

Наредна табела даје преглед вредности традиционалних мера одрживости дуга: однос стања и отплате јавног дуга и БДП-а, извоза (и дознака) и буџетских прихода.

Табела 3.

Преглед мера одрживости јавног дуга
(у %)

	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	I 2011.	II 2011.	III 2011.
Јавни дуг/БДП	40,1	31,8	26,9	34,1	41,9	43,0	43,5	46,7
Јавни дуг/извоз робе и услуга	134,6	104,1	86,5	116,2	120,7	119,2	120,5	130,0
Јавни дуг/извоз робе и услуга и дознаке	98,3	79,7	70,3	84,0	92,7	92,4	93,6	101,9
Јавни дуг /буџетски приходи	93,2	74,1	64,1	83,3	102,5	106,0	108,9	118,4
Отплата јавног дуга/БДП	4,9	2,8	1,8	6,1	9,2	10,2	13,5	11,1
Отплата јавног дуга/извоз робе и услуга	16,3	9,2	5,8	20,9	26,6	28,1	37,7	31,5
Отплата јавног дуга/извоз робе и услуга и дознаке	11,9	7,0	4,8	15,1	20,4	22,7	29,7	25,3
Отплата јавног дуга/буџетски приходи	11,3	6,6	4,3	15,0	22,6	25,8	35,0	29,6

Извор: Министарство финансија РС и Народна банка Србије.

Методолошка објашњења:

- Јавни дуг/БДП – однос стања јавног дуга на крају посматраног периода и БДП-а у последња четири тромесечја.
- Јавни дуг/извоз робе и услуга – однос стања јавног дуга на крају посматраног периода и вредности извоза робе и услуга у последњих 12 месеци.
- Јавни дуг/извоз робе и услуга и дознаке – однос стања јавног дуга на крају посматраног периода и вредности извоза робе и услуга и дознака у последњих 12 месеци.
- Јавни дуг/буџетски приходи – однос стања јавног дуга на крају посматраног периода и буџетских прихода у последњих 12 месеци.
- Отплата јавног дуга/БДП – однос отплате јавног дуга и БДП-а током посматраног периода.
- Отплата јавног дуга/извоз робе и услуга – однос отплате јавног дуга и извоза робе и услуга током посматраног периода.
- Отплата јавног дуга/извоз робе и услуга и дознаке – однос отплате јавног дуга и извоза робе и услуга и дознака током посматраног периода.
- Отплата јавног дуга/буџетски приходи – однос отплате јавног дуга и буџетских прихода током посматраног периода.

У условима глобалне неизвесности у погледу одрживости јавних финансија, перцепција ризика Србије у наредном периоду ће у највећој мери зависити од остварења буџетских оквира. Након консултација с Међународним монетарним фондом, у септембру је усвојен Закон о изменама и допунама Закона о буџету Републике Србије за 2011. годину. У односу на првобитни, нови републички буџет предвиђа мање приходе и веће расходе, тј. већи дефицит за 22,2 милијарде динара, или 15,6%. Као резултат тога, и у договору с Међународним монетарним фондом, дозвољени дефицит консолидованог буџета за 2011. повећан је са 4,1% на 4,5% БДП-а.

Стање државног дуга по основу продатих државних хартија од вредности⁶ се у току трећег тромесечја није знатније променило – износило је 306,2 милијарде динара (за 1,3 милијарде динара више у односу на претходно тромесечје).⁷ Стагнација дуга по том основу последица је нижег степена реализације на аукцијама хартија дужих рочности због смањеног интересовања нерезидената, али и домаћих инвеститора у условима раста неизвесности на светском финансијском тржишту. Нето ефекат задуживања државе по основу хартија од вредности је први

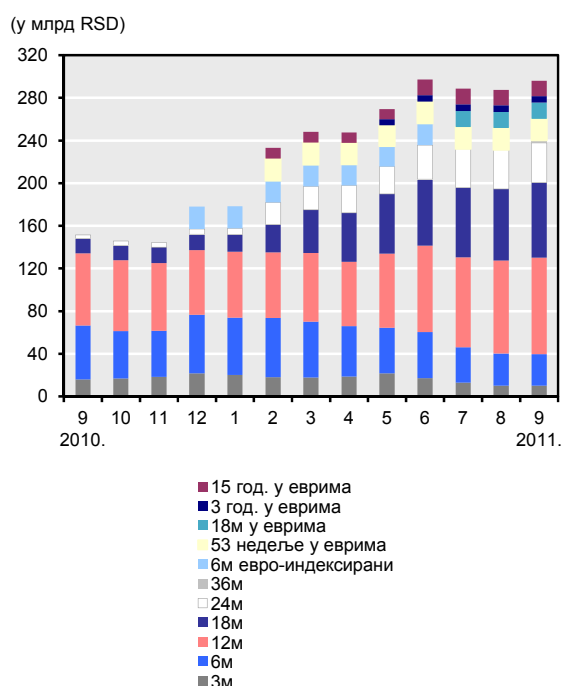
⁶ Укључујући државне хартије деноминване у еврима.

⁷ Статистика јавног дуга евидентира задуживање државе по номиналној вредности хартија. По дисконтној вредности стање јавног дуга по основу хартија од вредности у трећем тромесечју смањено је за 1,9 милијарди динара и на крају септембра је износило 271,9 милијарди динара.

пут био „негативан“, пошто је тржишна вредност продатих хартија од вредности износила 56,6 милијарди динара и 138 милиона евра, а на наплату је доспело 76,1 милијарди динара.

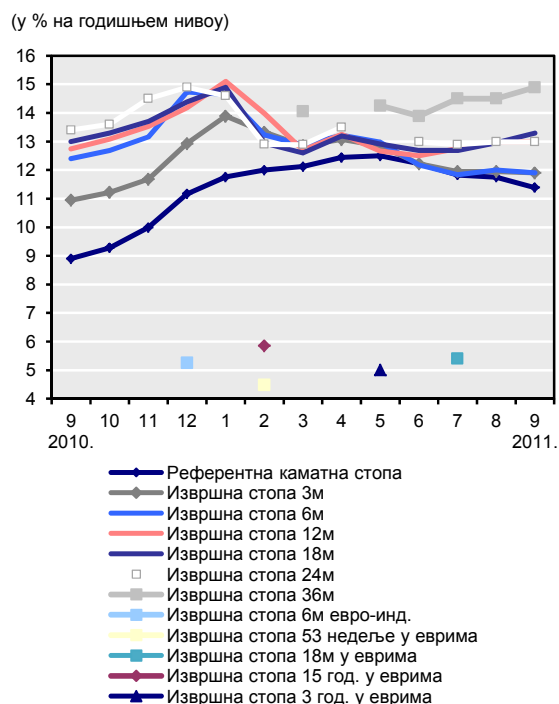
Смањена тражња на аукцијама хартија од вредности дужих рочности одразила се на раст извршних стопа за 50, 60 и 100 базних поена за рочности од једне године, 18 месеци и три године, респективно. Извршна стопа за рочност од три месеца је смањена за пет базних поена, док се извршне стопе за рочност од шест месеци и две године нису мењале. Почетком тромесечја држава је организовала и аукцију осамнаестомесечних трезорских записа деноминираних у еврима. Остварена је скоро максимална реализација, од 99,8%, са извршном стопом која је износила 5,4%.

Графикон 4.
Структура рочности државног дуга по основу продатих трезорских записа

Извор: Министарство финансија РС.

Графикон 5.
Извршне стопе на трезорске записе и референтна каматна стопа НБС

Извор: Министарство финансија РС.

Прилог 1

Спољни дуг Републике Србије

(Прелиминарни подаци на дан 30. септембра 2011. године)

у милионима евра
УСД/ЕУР=0,7381

Сектор / Кредитор	Стање дуга по главници	Доспела главница	Редовна камата	Затезна камата	УКУПНО
	1	2	3	4	5=1+3+4
УКУПАН СПОЉНИ ДУГ	23.601,5	1.399,2	258,8	-	23.860,3
1. ЈАВНИ СЕКТОР	10.433,4	-	-	-	10.433,4
1.1. Средњорочни и дугорочни дуг	10.433,4	-	-	-	10.433,4
1.1.1. Сектор монетарне власти - НБС	1.648,4	-	-	-	1.648,4
ММФ	1.582,2	-	-	-	1.582,2
Кина - реструктурирање финансијског кредита од 100 млн. УСД	66,2	-	-	-	66,2
1.1.2. Општи ниво државе	8.785,0	-	-	-	8.785,0
1.1.2.1. Централни ниво власти - укупно	8.548,0	-	-	-	8.548,0
1.1.2.1.1. Централни ниво власти	7.704,8	-	-	-	7.704,8
Међународне финансијске организације	3.544,7	-	-	-	3.544,7
СПВ_алокација ММФ	449,3	-	-	-	449,3
ИБРД - консолидовани дуг	1.107,1	-	-	-	1.107,1
ИБРД	246,3	-	-	-	246,3
ИДА	525,0	-	-	-	525,0
Европска заједница	373,3	-	-	-	373,3
ЕИБ	788,6	-	-	-	788,6
ЕИБ - стари регулисани дуг	3,5	-	-	-	3,5
ЕУРОФОНД - ЦЕБ	46,0	-	-	-	46,0
ЕБРД	5,6	-	-	-	5,6
Владе и развојне банке страних влада	2.224,7	-	-	-	2.224,7
Париски клуб_Консолидовани дуг ¹⁾	1.557,3	-	-	-	1.557,3
- од чега: капитализована камата ²⁾	62,1	-	-	-	62,1
Владе	564,5	-	-	-	564,5
Владе - Либија	40,7	-	-	-	40,7
Развојне банке страних влада	62,2	-	-	-	62,2
Лондонски клуб - регулисани дуг ³⁾	714,5	-	-	-	714,5
Еврообвезнице	738,1	-	-	-	738,1
Остали кредитори	460,1	-	-	-	460,1
- од тога: гаранција ИБРД	292,6	-	-	-	292,6
Клиринг - Дуг у неконвертибилној валути	22,7	-	-	-	22,7
1.1.2.1.2. Централни ниво власти - гарантовани дуг	843,1	-	-	-	843,1
Међународне финансијске организације	702,2	-	-	-	702,2
ЕУРОФИМА	99,5	-	-	-	99,5
ЕБРД	364,4	-	-	-	364,4
ЕИБ	238,3	-	-	-	238,3
Развојне банке страних влада	73,6	-	-	-	73,6
Остали кредитори	67,3	-	-	-	67,3
1.1.2.2. Влада - Фондови и агенције	66,5	-	-	-	66,5
ЕУРОФОНД - ЦЕБ - гарантовани стари регулисани дуг	1,5	-	-	-	1,5
Остали кредитори - негарантовани дуг	65,0	-	-	-	65,0
1.1.2.3. Локална власт - укупно	170,5	-	-	-	170,5
1.1.2.3.1. Локална власт - негарантовани дуг	160,0	-	-	-	160,0
ЕИБ	15,2	-	-	-	15,2
ЕБРД	143,8	-	-	-	143,8
Остали кредитори	1,0	-	-	-	1,0
1.1.2.3.2. Локална власт - гарантовани дуг	10,5	-	-	-	10,5
ЕБРД	10,5	-	-	-	10,5
1.2. Краткорочни дуг	-	-	-	-	-

2. ПРИВАТНИ СЕКТОР*	13.168,1	1.399,2	258,8	-	13.426,9
2.1. Средњорочни и дугорочни кредити	12.311,3	1.367,7	257,6	-	12.568,9
2.1.1. Банке	3.550,1	7,1	1,3	-	3.551,4
Међународне финансијске организације	810,3	4,1	0,6	-	810,9
ЕИБ	179,6	0,2	0,0	-	179,6
ЕБРД	299,0	3,9	0,5	-	299,5
ЕФСЕ	162,4	-	-	-	162,4
ИФЦ	169,3	-	0,0	-	169,3
Развојне банке страних влада	234,1	-	0,2	-	234,3
Остали кредитори	2.505,7	3,0	0,5	-	2.506,2
- од тога МИГА осигурање	8,0	-	0,1	-	8,1
2.1.2. Предузећа	8.761,2	1.360,6	256,3	-	9.017,5
Међународне финансијске организације	480,8	5,3	1,5	-	482,3
ЕБРД	250,2	5,3	1,2	-	251,4
ИФЦ	69,6	-	0,2	-	69,8
ЕИБ	145,0	-	-	-	145,0
ЕУРОФОНД - ЦЕБ	16,0	-	-	-	16,0
Развојне банке страних влада	47,4	-	0,2	-	47,6
Остали кредитори	8.233,0	1.355,3	254,7	-	8.487,6
-од тога МИГА осигурање	128,6	1,9	0,6	-	129,2
2.2. Краткорочни дуг	856,7	31,5	1,2	-	857,9
2.2.1. Банке	784,6	-	-	-	784,6
Банк депозити и кред. линије	784,6	-	-	-	784,6
Остали кредитори	-	-	-	-	-
2.2.2. Предузећа	72,1	31,5	1,2	-	73,3
Развојне банке страних влада	8,0	-	-	-	8,0
Остали кредитори	54,5	31,5	1,2	-	55,6
Русија - Готовински дуг за увоз гаса	9,7	-	-	-	9,7

Извор: Народна банка Србије.

Напомена: Од септембра 2010. промењена је методологија статистике спољног дуга тако да се у спољни дуг јавног сектора укључују обавезе по основу алокације СПВ ММФ (449,3 млн евра), искоришћене у децембру 2009. као и капитализована камата према Париском клубу поверилаца (62,1 млн евра), док су из спољног дуга приватног сектора искључени кредити закључени пре 20. децембра 2000. по којима се не врше плаћања (862,4 млн евра, од чега се 402,0 млн евра односи на домаће банке, а 460,4 млн евра на домаћа предузећа).

* Процењује се да су доцње прецењене услед неажурности у достављању података у прописаном року.

¹⁾ Дуг према Париском клубу поверилаца консолидован је 2001. године када је утврђено да укупни отпис дуга износи 66%, при чему је 51% отписано 2002. године, док је додатних 15% отписано 6.2.2006. године.

²⁾ У складу са споразумом о репрограму дуга према Париском клубу, у периоду од марта 2002. до децембра 2005. године капитализована је редовна камата у износу од 60%, за коју је планирана отплата у периоду од 2007. до 2014. године.

³⁾ Споразумом о репрограму дуга Републике Србије са Лондонским клубом поверилаца потписаним јула 2004. године, утврђен је отпис дуга од око 62%.

Прилог 2

Промет и стање по спољном дугу Републике Србије

ПРЕЛИМИНАРНИ ПОДАЦИ У МИЛИОНИМА ЕВРА ¹⁾													
	Јан.-Септ. 2010.	Укупно 2010.	Јан. 11.	Феб. 11.	Март 11.	Апр. 11.	Мај 11.	Јун 11.	Јул 11.	Авг. 11.	Септ. 11.	Укупно 2011.	Промена у 2011.
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12 (3 то 11)	13 (12 - 1)
Инострани кредити	216,37	763,93	-629,69	-80,99	-106,28	217,61	-3,39	-147,02	178,97	-47,28	883,01	264,96	48,59
А) Дугорочни и средњорочни кредити, нето (1.- 2.)	856,99	837,76	-38,70	-37,90	-47,91	333,31	-28,32	-115,04	329,31	19,50	778,98	1.193,23	336,25
1. Коришћено (1.1.+ 1.2.)	2.842,83	3.618,42	173,62	212,06	316,78	522,39	199,95	161,30	683,91	184,51	996,40	3.450,92	608,08
1.1. Јавни сектор	1.025,46	1.232,39	18,89	58,83	24,75	354,29	35,00	22,39	296,14	28,51	784,10	1.622,92	597,46
од тога MMF	290,21	344,59	-	-	-	51,76	-	-	-	-	-	51,76	-238,45
1.2. Приватни сектор (1.2.1.+ 1.2.2.)	1.817,38	2.386,03	154,73	153,23	292,03	168,09	164,95	138,91	387,77	155,99	212,30	1.827,99	10,62
1.2.1. Банке	925,50	1.140,64	11,37	16,00	58,17	100,06	0,74	28,20	47,58	89,78	52,00	403,89	-521,61
1.2.2. Предузећа	891,88	1.245,39	143,37	137,23	233,86	68,04	164,21	110,71	340,19	66,21	160,30	1.424,10	532,22
1.2.2.1. од тога кредитори комерцијалне банке	348,47	425,13	75,63	99,67	203,04	20,42	92,72	26,99	67,08	8,49	19,53	613,57	265,09
2. Отплата главнице (2.1.+ 2.2.)	1.985,85	2.780,66	212,32	249,96	364,69	189,08	228,27	276,34	354,60	165,01	217,42	2.257,68	271,83
2.1. Јавни сектор	204,74	279,22	21,19	8,08	51,68	30,01	8,95	40,07	24,66	11,75	45,14	241,51	36,78
од тога MMF	-	-	-	-	-	-	-	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2.2. Приватни сектор (2.2.1.+ 2.2.2.)	1.781,11	2.501,43	191,13	241,88	313,01	159,07	219,32	236,27	329,94	153,26	172,28	2.016,17	235,05
2.2.1. Банке	264,95	390,23	21,32	3,47	38,47	17,43	6,01	71,30	13,66	23,88	25,19	220,71	-44,23
2.2.2. Предузећа	1.516,17	2.111,20	169,82	238,41	274,54	141,65	213,31	164,97	316,28	129,38	147,09	1.795,45	279,29
2.2.2.1. од тога кредитори комерцијалне банке	697,73	1.050,46	62,48	170,18	120,29	63,35	110,08	79,20	144,09	83,22	77,58	910,49	212,75
3. Отплата камате (3.1.+ 3.2.)	460,10	612,62	30,51	33,64	94,26	82,04	38,60	67,81	41,23	42,19	87,81	518,09	57,99
3.1. Јавни сектор	200,01	257,05	10,48	16,19	51,07	36,82	9,99	20,55	11,23	16,45	53,40	226,18	26,17
од тога MMF	15,26	20,50	0,71	5,57	-	0,12	5,69	-	-	6,73	1,21	20,02	4,76
3.2. Приватни сектор (3.2.1.+ 3.2.2.)	260,09	355,57	20,03	17,45	43,19	45,22	28,61	47,26	30,01	25,74	34,41	291,91	31,82
3.2.1. Банке	65,78	94,03	4,20	3,04	19,21	4,92	2,95	20,30	5,42	3,61	20,07	83,74	17,96
3.2.2. Предузећа	194,31	261,54	15,82	14,41	23,97	40,29	25,66	26,96	24,59	22,13	14,34	208,17	13,86
3.2.2.1. од тога кредитори комерцијалне банке	108,75	141,80	9,25	7,68	14,34	9,32	10,81	14,13	8,32	11,93	8,35	94,12	-14,63
Б) Краткорочни кредити, нето (1.+ 2.)	-640,62	-73,84	-590,99	-43,09	-58,37	-115,69	24,94	-31,98	-150,33	-66,78	104,03	-928,28	-928,28
1. Јавни сектор, нето	- 1,50	- 1,50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00	0,00
2. Приватни сектор, нето (2.1.+ 2.2.)	-639,12	-72,34	-590,99	-43,09	-58,37	-115,69	24,94	-31,98	-150,33	-66,78	104,03	-928,28	-928,28
2.1. Банке, нето (2.1.1.+ 2.1.2.)	-566,87	17,62	-592,87	-43,00	-58,40	-124,05	20,33	-38,04	-150,55	-66,70	107,22	-946,05	-946,05
2.1.1. Остали краткорочни кредити, нето	-3,33	-3,33	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00	0,00
2.1.2. Депозитне и кредитне линије, нето	-563,53	20,96	-592,87	-43,00	-58,40	-124,05	20,33	-38,04	-150,55	-66,70	107,22	-946,05	-946,05
2.2. Предузећа, нето	-72,25	-89,96	1,87	-0,09	0,03	8,36	4,61	6,06	0,21	-0,08	-3,19	17,77	17,77

у милионима евра¹⁾

	30.9.2010.	31.12.2010.	31.1.2011.	28.2.2011.	31.3.2011.	30.4.2011.	31.5.2011.	30.6.2011.	31.7.2011.	31.8.2011.	30.9.2011.	у % БДП-а 30.9.2011.	Промена у 2011
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13 (11 - 2)
Стање дуга	23.114,98	23.786,42	22.990,89	22.927,08	22.671,88	22.730,28	22.897,01	22.734,33	23.115,04	22.827,71	23.860,28	75,6%	73,86
А) Јавни сектор (1.+ 2.)	8.874,09	9.076,43	9.019,80	9.018,84	8.860,64	9.054,33	9.181,35	9.137,77	9.504,95	9.499,38	10.433,40	33,1%	1.356,97
1. Дугорочни и средњорочни кредити	8.874,09	9.076,43	9.019,80	9.018,84	8.860,64	9.054,33	9.181,35	9.137,77	9.504,95	9.499,38	10.433,40	33,1%	1.356,97
2. Краткорочни кредити	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,0%	-
Б) Приватни сектор (1.+ 2.)	14.240,89	14.709,99	13.971,09	13.908,24	13.811,24	13.675,95	13.715,66	13.596,56	13.610,08	13.328,34	13.426,88	42,5%	-1.283,11
1. Дугорочни и средњорочни кредити	12.945,44	12.879,59	12.733,86	12.716,64	12.695,62	12.679,08	12.703,02	12.630,35	12.788,55	12.678,61	12.568,95	39,8%	-310,64
2. Краткорочни кредити	1.295,45	1.830,41	1.237,23	1.191,59	1.115,62	996,87	1.012,64	966,21	821,53	749,73	857,94	2,7%	-972,47
Банке (1.1.+ 2.1.)	4.424,73	5.092,63	4.482,21	4.453,73	4.383,65	4.348,71	4.398,91	4.308,02	4.203,65	4.191,21	4.336,03	13,7%	-756,60
1.1. Дугорочни и средњорочни кредити	3.278,53	3.361,95	3.344,40	3.358,91	3.347,24	3.436,34	3.466,22	3.413,36	3.459,54	3.513,80	3.551,40	11,3%	189,45
2.1. Краткорочни кредити	1.146,20	1.730,69	1.137,82	1.094,82	1.036,42	912,37	932,69	894,65	744,11	677,41	784,63	2,5%	-946,05
Предузећа (1.2.+ 2.2.)	9.816,16	9.617,36	9.488,88	9.454,51	9.427,58	9.327,24	9.316,75	9.288,55	9.406,43	9.137,13	9.090,85	28,8%	-526,51
1.2. Дугорочни и средњорочни кредити	9.666,91	9.517,64	9.389,46	9.357,73	9.348,38	9.242,73	9.236,80	9.216,99	9.329,00	9.064,81	9.017,55	28,6%	-500,09
2.2. Краткорочни кредити	149,26	99,72	99,41	96,78	79,20	84,50	79,95	71,56	77,43	72,32	73,30	0,2%	-26,42

Извор: Народна банка Србије.

¹⁾ По курсу на дан трансакције.

Прилог 3

Преглед коришћења, отплате главнице и отплате камате дугорочних иностраних кредита приватног сектора по привредним гранама

(у периоду од 1. јануара до 30. септембра 2011)

												у милионима евра	
ПРИВРЕДНЕ ГРАНЕ		Јан.	Феб.	Март	Апр.	Мај	Јун	Јул	Авг.	Септ.	УКУПНО	Учешће %	Извоз ¹⁾
Финансијске делатности и делатност осигурања	Коришћено	11,83	62,84	139,51	102,20	1,76	38,56	66,45	92,48	95,58	611,21	33%	
	Отпл.глав.	39,99	91,38	134,59	33,78	17,76	105,77	55,65	40,56	58,02	577,50		
	Отпл.кам.	5,15	4,20	22,34	6,94	4,64	26,76	6,33	5,45	22,93	104,75		
од тога Остало монетарно посредовање	Коришћено	11,37	16,00	58,17	100,06	0,74	28,20	47,58	89,78	52,00	403,89	22%	
	Отпл.глав.	21,32	3,47	38,47	17,43	6,01	71,30	13,66	23,88	25,19	220,71		
	Отпл.кам.	4,20	3,04	19,21	4,92	2,95	20,30	5,42	3,61	20,07	83,74		
од тога Финансијски лизинг	Коришћено		33,00	77,02	2,00		9,00	18,52	2,50	3,08	145,12	8%	
	Отпл.глав.	18,49	73,08	93,75	12,69	8,78	33,78	40,63	11,88	30,05	323,13		
	Отпл.кам.	0,77	0,66	2,89	0,68	0,74	5,22	0,63	0,59	2,61	14,78		
Прерађивачка индустрија	Коришћено	27,11	18,59	8,47	3,11	3,88	19,01	200,71	2,68	5,47	289,03	16%	5.438,30
	Отпл.глав.	34,64	14,66	36,84	36,26	19,54	32,19	55,95	15,58	19,46	265,12		
	Отпл.кам.	4,01	2,47	2,95	27,32	2,28	3,23	11,60	2,51	2,00	58,36		
Рударство	Коришћено	0,06	0,12	24,93	9,35	24,74	20,69	71,83	26,04	35,08	212,85	12%	49,40
	Отпл.глав.	2,85	7,81	0,32	2,66	25,13	15,44	24,03	0,26	0,04	78,55		
	Отпл.кам.	0,57	2,15	1,32	1,00	2,15	1,45	1,01	1,95	1,51	13,13		
Трговина на велико и трговина на мало и поправка моторних возила	Коришћено	37,59	10,83	8,21	11,41	40,00	28,57	11,01	8,21	23,53	179,37	10%	
	Отпл.глав.	32,09	22,76	27,96	47,52	22,95	35,35	65,76	38,60	17,78	310,78		
	Отпл.кам.	3,48	2,90	3,49	3,03	2,86	4,91	4,31	2,79	2,36	30,12		
Пословање некретнинама	Коришћено	21,00	46,80	23,24	16,22	49,05	2,78	0,20	10,05	18,50	187,83	10%	
	Отпл.глав.	44,58	62,79	29,49	6,81	40,72	6,62	1,11	2,83	24,82	219,77		
	Отпл.кам.	0,67	0,85	6,99	0,60	2,33	2,31	0,70	6,98	2,68	24,11		
Саобраћај и складиштење	Коришћено	50,22	1,01	58,42	0,92	1,69	0,02	0,01		23,33	135,63	7%	
	Отпл.глав.	3,19	0,94	55,61	6,09	3,65	7,33	6,65	2,06	1,49	87,01		
	Отпл.кам.	1,90	0,88	0,86	1,32	0,90	1,39	1,35	0,85	0,82	10,27		
Грађевинарство	Коришћено	2,64	0,55	13,60	3,04	2,83	6,12	20,76	3,31	2,39	55,24	3%	
	Отпл.глав.	9,29	3,05	6,36	1,06	1,71	3,88	44,06	8,42	32,46	110,28		
	Отпл.кам.	2,44	1,32	2,30	2,09	0,90	2,96	1,96	1,69	0,81	16,46		
Стручне, научне, иновационе и техничке делатности	Коришћено	1,15	2,19	3,63	5,64	31,68	2,60	1,79	3,81	2,37	54,87	3%	2,70
	Отпл.глав.	1,39	5,39	0,77	0,52	21,06	2,48	52,72	30,39	0,58	115,30		
	Отпл.кам.	0,27	0,64	0,73	0,22	7,65	1,37	1,36	2,24	0,18	14,66		
Информисање и комуникација	Коришћено		6,35	5,59	13,19	4,19	8,75	7,78	4,25	0,43	50,54	3%	38,10
	Отпл.глав.	11,70	28,52	6,15	4,22	57,62	10,73	3,42	5,34	4,30	132,00		
	Отпл.кам.	1,03	1,16	0,39	0,60	3,81	0,96	0,63	0,68	0,36	9,61		
Пољопривреда, шумарство и рибарство	Коришћено	2,40	2,34	1,83		4,29	3,17	2,80	1,25		18,07	1%	485,90
	Отпл.глав.	1,03	2,34	1,15	1,05	2,58	1,81	2,24	1,55	4,43	18,17		
	Отпл.кам.	0,19	0,16	0,14	0,17	0,17	0,21	0,11	0,16	0,06	1,35		
Административно и помоћне услужне делатности	Коришћено		1,01	2,91	2,24	0,15	6,00	3,55	1,75	0,11	17,73	1%	
	Отпл.глав.	5,76	1,23	11,47	15,04	4,97	8,84	9,69	0,86	4,39	62,26		
	Отпл.кам.	0,13	0,18	1,01	1,54	0,74	0,94	0,28	0,07	0,38	5,26		
Од тога Изнајмљивање и лизинг аутомобила и лаких моторних возила	Коришћено		1,00	2,40	1,00		5,50	3,50	1,60		15,00	1%	
	Отпл.глав.	5,63	1,08	7,48	4,65	4,80	8,66	9,51	0,82	4,32	46,94		
	Отпл.кам.	0,06	0,12	0,53	0,85	0,69	0,89	0,21	0,05	0,36	3,74		
Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	Коришћено	0,25	0,30	0,20	0,07		0,11	0,12	0,03	3,51	4,59	0%	103,00
	Отпл.глав.	0,02		0,12			1,90	0,04		0,10	2,17		
	Отпл.кам.			0,01	0,01		0,30			0,04	0,36		
Услуге смештаја и исхране	Коришћено	0,48	0,15	0,89	0,20	0,50	0,22	0,47		0,53	3,44	0%	
	Отпл.глав.	0,59	0,42	0,91	3,49	0,39	3,47	8,12	0,40	4,11	21,90		
	Отпл.кам.	0,08	0,10	0,32	0,15	0,08	0,29	0,23	0,06	0,21	1,51		
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	Коришћено		0,15	0,14				0,27	1,00	1,25	2,81	0%	157,60
	Отпл.глав.	3,41	0,15	1,18	0,48	0,35	0,38	0,29	0,16	0,26	6,67		
	Отпл.кам.	0,05	0,30	0,32	0,06	0,05	0,11	0,05	0,10	0,03	1,07		
Уметност, забава и рекреација	Коришћено				0,15	0,01	2,10			0,01	2,27	0%	1,20
	Отпл.глав.	0,57	0,03	0,06	0,08	0,86	0,07	0,19	0,37	0,02	2,25		
	Отпл.кам.	0,05	0,01	0,02	0,17	0,04	0,05	0,10	0,02	0,01	0,48		
Образовање	Коришћено			0,45	0,15		0,21		1,13	0,20	2,13	0%	
	Отпл.глав.		0,39						5,86		6,25		
	Отпл.кам.		0,14				0,01		0,18	0,03	0,35		
Остале услужне делатности	Коришћено				0,20	0,17					0,37	0%	
	Отпл.глав.	0,01	0,01	0,02	0,01	0,01	0,01	0,02	0,01	0,01	0,12		
	Отпл.кам.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02		
Здравствена и социјална заштита	Коришћено											0%	
	Отпл.глав.	0,00	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01	0,06		
	Отпл.кам.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02		
УКУПНО:	Коришћено	154,73	153,23	292,03	168,09	164,95	138,91	387,77	155,99	212,30	1.827,99	100%	6.276,20
	Отпл.глав.	191,13	241,88	313,01	159,07	219,32	236,27	329,94	153,26	172,28	2.016,17		
	Отпл.кам.	20,03	17,45	43,19	45,22	28,61	47,26	30,01	25,74	34,41	291,91		

Извор: Народна банка Србије.

¹⁾ Подаци РЗС о извозу по привредним гранама у периоду јануар-септембар, искључујући износ од 1 милион евра за неразврстане категорије.